
EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn dwyn i rym ar 2 Ionawr 2008 ac ar 31 Mawrth 2008 y darpariaethau hynny yn Neddf Addysg 2002 a bennir yn Rhannau 1 a 2 o'r Atodlen i'r Gorchymyn.

Mae'r cyfeiriadau isod at adrannau ac Atodlenni (heb fanylion pellach) yn gyfeiriadau at adrannau o Ddeddf Addysg 2002 a'r Atodlenni iddi.

Caiff y darpariaethau a bennir yn Rhan 1 o'r Atodlen i'r Gorchymyn sy'n dod i rym ar 2 Ionawr 2008 yr effaith a ganlyn—

Mae cychwyn gweddill adran 18 yn diddymu pwerau amrywiol ar gyfer gwneud grantiau (a ddisodlwyd gan adran 14 a gychwynwyd ar 31 Mawrth 2003).

Mae adran 26 yn galluogi Gweinidogion Cymru (y mae swyddogaethau wedi'u breinio ynddynt bellach yn dilyn Deddf Llywodraeth Cymru 2006) i wneud rheoliadau sy'n caniatáu i gyrff llywodraethu ysgolion gydweithredu.

Mae adran 31 yn ymwneud â rheoli mangreoedd ysgolion ac fe'i dygir i rym at bwrpas gwneud rheoliadau.

Mae adran 38 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru i roi sylw i'r ffaith ei bod yn ddymunol osgoi anfon gormodedd o ddeunyddiau at ysgolion a gosod gormodedd o feichiau gweinyddol. Bydd yn rhaid iddynt baratoi adroddiad o ran pob blwyddyn academiaidd ar y dogfennau a anfonir at yr holl gyrff llywodraethu neu benaethiaid ysgolion yng Nghymru.

Mae adrannau 57 i 59 ac Atodlen 6 yn galluogi awdurdod addysg lleol, os bydd yn ofynnol i ysgol wella'n arwyddocaol neu os bydd yn ofynnol cael mesurau arbennig neu os yw corff llywodraethu wedi methu â chydymffurfio gydag hysbysiad rhybudd, i benodi corff llywodraethu a gyfansoddwyd yn arbennig (a ffurfiwyd o aelodau gweithredol interim) i ddisodli corff llywodraethu presennol ysgol. Galluogir Gweinidogion Cymru hefyd i benodi corff llywodraethu o'r fath os bydd yn ofynnol i ysgol wella'n arwyddocaol neu os bydd yn ofynnol cael mesurau arbennig.

Mae cychwyn gweddill adran 146 yn diddymu'r cyfan o adran 218 o Ddeddf Diwygio Addysg 1988.

Darpariaethau eraill sydd o ganlyniad i gychwyn adrannau 18 a 146, ac hefyd darpariaethau sy'n gymwys i Loegr yn unig ac sydd eisoes wedi'u dwyn i rym gan yr Ysgrifennydd Gwladol, ond fe'u cynhwysir yn unig er mwyn sicrhau bod Deddf Addysg 2002 yn cychwyn yn llawn.

Caiff y darpariaethau a bennir yn Rhan 2 o'r Atodlen i'r Gorchymyn sy'n dod i rym ar 31 Mawrth 2008 yr effaith a ganlyn—

Mae adran 31 (a gychwynir yn llawn) yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau ynglyn â rheoli mangreoedd ysgolion.

Mae adran 215(2) ac Atodlen 22 (a gychwynir yn rhannol) yn cynnwys diddymiadau canlyniadol.

Mae Rhan 3 o'r Atodlen i'r Gorchymyn yn cynnwys darpariaethau trosiannol ac arbed.